

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

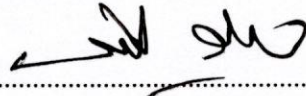
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

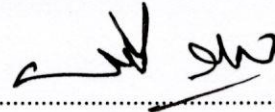
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ เอกถักษณ์ ชนม์ประกาย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

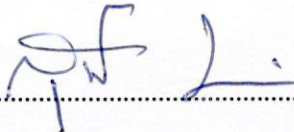

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

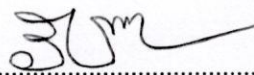

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาจาก ดร.ชัยพนธ์ รัชงาม อาจารย์ที่ปรึกษา
งานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี
กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมุท ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ นายวิชัย จันทร์ส่อง ผู้อำนวยการโรงเรียน
วัดตาขัน ที่ได้ให้ความกรุณา และความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ รวมทั้งขอเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย รวมทั้งครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และเป็นกำลังใจ
สำคัญอย่างยิ่งในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ให้สำเร็จด้วยดี

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย

58950147: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: แนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย

เอกถึษณึ ชนมึประกาย: การศึษาสภาพปัญหาละแนวทางการแก้ไขการบริหารงาน
 วิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึษาละของ เขต 1 (PROBLEMS AND SOLUTION GUIDELINES FOR ACADEMIC
 ADMINISTRATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN BANKHAI DISTRICT UNDER
 THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการ
 ควบคุมงานนิพนธ์: ชัยพจนึ รักรวม, กศ.ด. 111 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึษาละเปรียบเทียบสภาพปัญหา ละเสนอแนะแนวทาง
 ในการแก้ปัญหการบริหารงานวิชากรของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาละของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ละประสบการณ์สอน
 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาละของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้
 ตารางของเครจซี ละมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน
 122 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของ โรงเรียน เครื่องมือ
 ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก
 อยู่ระหว่าง .23-.85 ละค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่
 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน
 ทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชากรของประถมศึษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาละของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย
 จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรละการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผลละ
 เทียบโอนผลการเรียน ละด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชากรของประถมศึษาในอำเภอบ้านค่าย
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึษาละของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ละจำแนกประสบการณ์สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติ ของสถานศึกษา ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรจัดให้มีการวัดผลและประเมิน อย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรม การเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา ควรส่งเสริมให้ ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรจัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

58950147: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: SOLUTION GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION/
PRIMARY SCHOOL IN BANKHAI DISTRICT

EKALAK CHONPRAKAI: PROBLEMS AND SOLUTION GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN BANKHAI DISTRICT UNDER THE RAYONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.
ADVISOR: CHAIPOT RAKNGAM, Ed.D. 111 P. 2017.

The purposes of this study were to investigate, to compare the problems of as well as to examine the solution guidelines for academic administration of primary school teachers in Bankhai District, under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, as classified by school size and teaching experience. The sample included primary school teachers in Bankhai District, under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2016. Based on Krejcie and Morgan Sample Size Table (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610), the sample of the study, derived by means of stratified random sampling, using school size as a criterion, consisted of 122 teachers. A 35-item, 5-level rating scale questionnaire with the discrimination power between .23-.85 and the reliability at .95 was an instrument for data collection. Frequency, percentage, Mean, Standard Deviation, *t*-test and One-way ANOVA were statistical devices for the data analysis.

The findings revealed as follows:

1. The problems of academic administration of primary school teachers under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, as a whole, were found at a medium level. Ranked from more to less average mean scores were the aspects of curriculum and curriculum management, assessment and evaluation as well as credit transfer, and research for educational quality development.

2. The comparison of problem levels of academic administration of primary school teachers in Bankhai District under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, as classified by school size, as a whole, significant differences were found at the statistical level of .05; except only in the aspect of assessment and evaluation as well as credit transfer that no significant difference was found.

3. Solution guidelines for academic administration of primary school teachers in Bankhai District under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 in all 6 aspects were as the following. In the aspect of curriculum and curriculum management, meetings for planning together with administrators, teachers, and school committee should be organized for school curriculum development. As for learning process development, learning activities should be focused on learner-center. Concerning assessment and evaluation as well as credit transfer, meetings for planning among administrators and teachers should be done to formulate practical rules and regulations for school. With regards to research for educational quality development, there should be systematic assessment and evaluation with written recorded copies and use the evaluation results for improvement of learning activities. Regarding development of media and educational innovation and technology, teachers should be encouraged to use instructional media created by themselves or use things around students themselves. Finally, in the aspect of school internal quality assurance, schedules for school internal quality assurance should be set up.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	๓
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	12
การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา	14
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	78
สรุปผล	78
อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ.....	88
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก.....	97
ภาคผนวก ข.....	101
ภาคผนวก ค.....	109
ประวัติย่อของผู้วิจัย	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การสังเคราะห์ความสำคัญของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ..... 19
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด โรงเรียน 46
3	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด โรงเรียน และประสบการณ์สอน 52
4	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 53
5	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 54
6	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้ 55
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน 56
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 57
9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการจัดการศึกษา..... 58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
10	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	59
11	เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน	60
12	เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	61
13	เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน	63
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน	64
15	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน	66
16	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำแนกตามประสบการณ์สอน	66
17	การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	68
19 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม ประสบการณ์สอน.....	69
20 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	70
21 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ บ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์สอน.....	71
22 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	72
23 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	73
24 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	75
26 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา	76
27 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	77
28 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1	110

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษานั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนานักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 ข, หน้า 4)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สถायู ธีระวณิชตระกูล, 2559, หน้า 192)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 6-7) มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 52 ให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับ การเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับ และประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม และมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่

และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่องรัฐพึงจัดสรรงบประมาณ และจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 7) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย งานด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคคลที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดผล และการประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานของวิชาการ จะมีขั้นการวางแผนด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการ และขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการ คือ หลักแห่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กล่าวโดยรวม การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา แต่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการต้องเข้าใจขอบเขตการดำเนินงาน และภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นอย่างดี

แนวคิดเรื่องการบริหารงานวิชาการ อาจออกแบบได้หลายรูปแบบ เช่น การศึกษางานของกิติมา ปรีดีดิถ (2532, หน้า 57-58) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเป็น 6 ด้าน คือ 1) แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ 2) หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน 3) การจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย งานการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม และ 6) การวัดและประเมินผล การกำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-18) แบ่งเป็น 8 ด้าน คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียน การสอน 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารวิจัยและพัฒนา 7) การบริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ และ 8) การบริหารระบบ

ข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ และข้อกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการ สรุปว่า การบริหารงาน วิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2552 ก, หน้า 6-7) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 12 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศ การศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยที่ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ได้กำหนด ขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เป็น 4 ด้าน ตามกระบวนการเรียนรู้ คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการวัด/ ประเมินผลการเรียนรู้ และรับเข้าศึกษาต่อ และ 4) การใช้เทคนิคสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ได้แก่ 1) การวางแผน เกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียน การสอน 4) การวัดและประเมินผล จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 151-152) ได้กำหนดขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การสอนซ่อมเสริม 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษา และสำรวจข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย จำนวน 3 ท่าน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยนำข้อมูลทั้งแนวคิด ทฤษฎี และจากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ และเป็นไปตามบริบทแบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบในการศึกษาในครั้งนี้

ในอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 22 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 3,088 คน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) จากรายงานผลประเมินคุณภาพ ระดับชาติ (NT-National test) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ

บ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 คะแนนเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2556-2558) มีผลคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ 1) ด้านการอ่านออกเขียนได้ 39.76 2) ด้านการคิดคำนวณ 37.24 และ 3) ด้านความสามารถด้านเหตุผล 41.12

ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary national education test: O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คะแนนเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี (พ.ศ. 2556-2558) มีผล ดังนี้ วิชาภาษาไทย 47.67 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 46.98 วิชาภาษาอังกฤษ 35.07 วิชาคณิตศาสตร์ 40.82 และ วิชาวิทยาศาสตร์ 40.91 สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2559) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ข้างต้นชี้ให้เห็นถึงปัญหาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน เพราะการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนงานอื่น ๆ ทางวิชาการ

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา และเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกตาม ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอนของครู ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ควรมีการบริหารจัดการอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ งานของมิลเลอร์ (Miller, 1965, pp. 175 อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีดิลก, 2532, หน้า 48) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 อย่าง คือ

- 1) การจัดโปรแกรมการเรียน 2) การปฏิบัติตาม โปรแกรม 3) การติดตามการเรียนการสอน และ 4) การจัดบริการการสอน กิตติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 57-58) กำหนดว่า การบริหารงานวิชาการมีขอบข่าย 6 ด้าน คือ 1) แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ 2) หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการสอน ประมวลการสอน 3) การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย งานการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม และ 6) การวัด และประเมินผล กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9-18) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเป็น 8 ด้าน คือ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหาร การประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารวิจัย และพัฒนา 7) การบริหาร โครงการทางวิชาการอื่น ๆ

และ 8) การบริหารระบบข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 6-7) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเป็น 4 ด้าน ตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การวัดประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ และ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ คือ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 151-163) ได้สรุปกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การวิจัยในชั้นเรียน 3) การสอนซ่อมเสริม 4) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) การนิเทศภายในสถานศึกษา 6) การประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้ง ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลด้วยตนเองโดยการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย จำนวน 3 ท่าน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยนำข้อมูลทั้งแนวทฤษฎี และจากการสัมภาษณ์มาทำการสังเคราะห์ด้านการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเลือกด้านที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป มาเป็นตัวแปรตามในการศึกษา ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังภาพที่ 1

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ

- 1.1 หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 178 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากกลุ่มประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 122 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

- 3.1.1 ขนาดโรงเรียน
  - 3.1.1.1 ขนาดเล็ก
  - 3.1.1.2 ขนาดกลาง
- 3.1.2 ประสบการณ์สอน
  - 3.1.2.1 น้อยกว่า 5 ปี
  - 3.1.2.2 5-10 ปี
  - 3.1.2.3 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน

- 3.2.1 หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร
- 3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2.3 การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 3.2.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โรงเรียนประถมศึกษา** หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยจำแนกโรงเรียนเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน ตามเกณฑ์การจำแนกขนาดของโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ตามกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย

- 2.1 หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร
- 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2.6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. **ประสบการณ์สอน** หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยจำแนกเป็น 2 ระดับ คือ ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และประสบการณ์สอน 5 ปีขึ้นไป

4. **ครู** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2559

5. **การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา** หมายถึง การดำเนินการสร้าง หรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาตามรูปแบบการพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์

เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหา และความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการจัดการประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการดำเนินการทดลองใช้ หลักสูตรสถานศึกษาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตลอดจนจัดให้มีการวิจัยติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบการจัดการศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา การดำเนินการ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล สำหรับในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการให้มีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับพัฒนาการทางสมองโดยใช้ประสบการณ์ตรง ด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรม ข้อเท็จจริง และทักษะ ต่างต่าง ๆ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่มีการเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ เกิดการยอมรับเห็นคุณค่า และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

7. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการกำหนด ระเบียบวัด และประเมินผลของสถานศึกษาการดำเนินการพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผล การดำเนินการด้านงานทะเบียน การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศ ของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดการตัดสินใจอนุมัติผลการเรียน และการออกหลักฐานแสดงผล การจบการศึกษา

8. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัย อย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้ และดำเนินการทำวิจัย เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และระหว่าง โรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา

9. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้าง ศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ จัดทำทะเบียนสื่อที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน การดำเนินการจัดหา และพัฒนาสื่อสำหรับผู้เรียน และผู้สอน การดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

10. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการ จัดทำระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด

โดยการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การดำเนินการเสริมสร้าง
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการ
จัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน
การดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการดำเนินการเพิ่มเติมส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของ
ท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำเสนอในหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 1/24 ถนนบางจาก อำเภอมือง จังหวัดระยอง 21000 ทำหน้าที่ปกครองดูแลสถานศึกษาในเขต อำเภอมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอปลวกแดง และอำเภอนิคมพัฒนา มีโรงเรียนทั้งหมด 116 แห่ง มีผู้บริหารสถานศึกษาและครูสอนในปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 2,185 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชาชนและมีคุณภาพ โดยมีกำหนด วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นองค์กรชั้นนำในการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาตรฐาน บริการเป็นเลิศ สู่ประชาคมอาเซียน

นิยามวิสัยทัศน์

1. องค์กรชั้นนำ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีการบริหารจัดการ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเครือข่ายทางการศึกษา ใช้ ICT เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ทันสมัย
2. บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มาตรฐาน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 บริหารจัดการโดยยึดมาตรฐานประกัน

คุณภาพภายในตามกฎกระทรวง มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 5 มาตรฐาน และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. บริการเป็นเลิศ หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด เต็มใจบริการงานในหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เท่าเทียมและเป็นกัลยาณมิตร

4. ผู้ประชาคมอาเซียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนรู้ที่เน้นบริบทของประเทศในประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา สังคม ประเพณีวัฒนธรรม การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ อาชีพ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ เพื่อสร้างความร่วมมือ ช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยน การแข่งขัน พร้อมสู่ประชาคมโลกต่อไป

พันธกิจของ สพป. ระยอง 1

1. จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึง ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐาน เน้นการศึกษาสู่อาชีพและมีศักยภาพในการแข่งขันในประชาคมอาเซียน

2. จัดระบบการบริหารจัดการให้ทันสมัย ตามหลักธรรมาภิบาล

3. จัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. พัฒนาบุคลากรให้เกิดความตระหนัก จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี สภาพทั่วไปของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในอำเภอบ้านค่าย มีการแบ่งการบริหารจัดการ และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา เป็นกลุ่มเครือข่าย ประกอบด้วย 2 กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายบ้านค่าย และกลุ่มเครือข่ายค่ายพระเจ้าตาก โดยในอำเภอบ้านค่าย มีโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 11 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน จำนวน 11 โรงเรียน รวมเป็น 22 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนวัดหนองตะแบก 2) โรงเรียนวัดบ้านเก่า 3) โรงเรียนวัดตาขัน 4) โรงเรียนวัดบ้านค่าย 5) โรงเรียนวัดไผ่ล้อม 6) โรงเรียนวัดเกาะ 7) โรงเรียนวัดคอนจันทร์ 8) โรงเรียนบ้านหนองละลอก 9) โรงเรียนวัดหนองกระบอก 10) โรงเรียนบ้านมาบตอง 11) โรงเรียนวัดละหารไร่ 12) โรงเรียนบ้านหนองสะพาน 13) โรงเรียนบึงต้นชัน 14) โรงเรียนวัดห้วงหิน สาขาวัดซากกอไผ่ 15) โรงเรียนบ้านเขาลอย 16) โรงเรียนบ้านหลังเขา 17) โรงเรียนบ้านคลองยายเมือง 18) โรงเรียนบ้านเขาหวาย 19) โรงเรียนบ้านชากมะหาด 20) โรงเรียนบ้านหินโค้งประชานุเคราะห์ 21) โรงเรียนบ้านมาบป่าหวาย และ 22) โรงเรียนบ้านท่าเสา มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 3,088 คน ครูผู้สอน จำนวน 178 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

การบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา

นียมการบริหารงานวิชาการ

กิติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 47) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กุลชญา เทียงตรง (2550, หน้า 34) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย นับตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ภารดี อนันต์นำวี (2551, หน้า 280-286) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) มุ่งให้การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

สุชาดา วาระดี (2551, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการได้รับการศึกษา อันเป็นเป้าหมายของการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 21) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัตอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ศิริพร ทาทราช (2552, หน้า 13) ได้สรุปเรื่องการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานที่สำคัญ มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุม กิจกรรมตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรเป็นหัวใจ และงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการทำ

กิจกรรมทุกชนิดเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพที่ดี รวมทั้งการวัดผลประเมินผลด้วย ซึ่งความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดประสบการณ์ทุกชนิดภายในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้นักเรียนมีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นภาดา ผูกสุวรรณ (2553, หน้า 17) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีการพัฒนาการเรียนการสอน ในด้านต่าง ๆ ให้ได้ผลดีบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ให้นักเรียนมีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากนิยามของการบริหารงานวิชาการสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ในด้านวิชาการ โดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายของงาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมสาระการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของนักการศึกษา ดังนี้

มิลเลอร์ (1965, pp. 175 อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีดิลก, 2532, หน้า 48) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า ประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 4 อย่าง คือ

1. การจัดโปรแกรมการเรียน
2. การปฏิบัติตามโปรแกรม
3. การติดตามการเรียนการสอน
4. การจัดบริการการสอน

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532, หน้า 57-58) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเป็น 6 ด้าน คือ

1. แผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน ประกอบด้วย หลักสูตร โครงการศึกษา ประมวลการสอน

3. การจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย งานการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด การจัดทำคู่มือครู

4. สื่อการเรียนการสอน

5. การปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การฝึกอบรม

6. การวัดและประเมินผล

กมล ภู่งาม (2544, หน้า 9-18) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร

2. การบริหารการเรียนการสอน

3. การบริหารการประเมินผลการเรียน

4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ

6. การบริหารวิจัย และพัฒนา

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียน ตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งครอบคลุม 4 ด้าน คือ

1. หลักสูตร

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. การวัดประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ

4. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ได้แก่

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการเป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนมีรายละเอียดของงาน ดังนี้

1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตรการจัดปฏิทิน การศึกษาการรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่การจัดชั้นตอน และเวลาในการทำงาน

1.2 โครงการสอนเป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.3 บันทึกการสอนเป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอน ในแต่ละคาบเวลาของแต่ละวัน หรือสัปดาห์โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้า และยึดโครงการสอน เป็นหลัก

2. การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชาเวลาผู้สอนสถานที่ ตลอดจนผู้เรียนแต่ละรายวิชา

2.2 การจัดชั้นเรียนเป็นงานที่ฝ่ายวิชาการ ต้องประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

2.3 การจัดครูเข้าสอน ซึ่งการจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

2.4 การจัดแบบเรียน

2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน

2.6 การฝึกงาน

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอนการจัดห้องสมุด และการนิเทศ การสอน

4. การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

ครูผู้สอนมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการดำเนินงานบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการจึงมีครูเป็นผู้ดำเนินงาน

จันทรานี สงวนนาม (2553, หน้า 151-163) ได้กำหนดสรุปกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

1. หลักสูตร และการบริหารหลักสูตร

1.1 การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร และการจัดระบบ

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.3 สื่อการเรียนรู้

1.4 การวัด และการประเมินผลการเรียนรู้

2. การวิจัยในชั้นเรียน

3. การสอนซ่อมเสริม

4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. การนิเทศภายในสถานศึกษา

6. การประกันคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ก, หน้า 6-7) ได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยสถานศึกษามีผลในการศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบการบริหารงานของสถานศึกษาที่มีโครงสร้างการบริหารงานตามกฎหมายที่มีขอบข่ายภารกิจที่กำหนด ซึ่งการแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวง และระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากำหนด ซึ่งจะเป็นส่วนราชการเป็นกลุ่มหรือฝ่ายงาน ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละส่วนราชการ ซึ่งจะต้องครอบคลุมขอบข่าย และภารกิจของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปสำหรับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	ประเด็น												
	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	การวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	การนิเทศการศึกษา	การแนะแนวการศึกษา	การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	การประสานความร่วมมือฯ	การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการฯ	หมายเหตุ
ผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา คนที่ 1	✓	✓	✓	✓	✓				✓				
ผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา คนที่ 2	✓	✓	✓	✓	✓				✓				
ผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา คนที่ 3	✓	✓	✓						✓				
ความถี่ของข้อมูล	10	10	10	6	6	1	3	1	7	1	1	1	

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยผู้บริหาร โรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของงาน เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ผู้บริหาร โรงเรียน และคุณครูทุกคนต้องมีความตระหนัก และเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาซึ่งสามารถสังเคราะห์การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป แบ่งได้เป็น 6 ด้าน ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีผู้วิจัยได้ศึกษา และวิเคราะห์แนวความคิดการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน และนำเสนอในเนื้อหาต่อไป

แนวความคิดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 12 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีมติเห็นชอบให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกชั้นเรียน

ความหมายของหลักสูตร

กิติมา ปรีดีดิถ (2532, หน้า 60) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงสร้างการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษาเนื้อหาของความรู้และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2550, หน้า 27) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่จัดทำขึ้นให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่ง การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในท้องถิ่น

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

นิรมล ศตวุฒิ (2543, หน้า 5) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยที่ยังไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อนเลย กับอีกความหมายหนึ่ง หมายถึง การจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งต้องดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ และเป็นขั้นตอน

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดให้มีการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ
2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

สภาพแวดล้อมทรัพยากรสภาพการดำรงชีวิต และปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง

3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยนำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้เป็นรายปีกำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสม

4. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ เพื่อสะดวกแก่การจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กัน แต่ละหน่วยการเรียนรู้จะประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียน เมื่อรวมทุกหน่วยแล้วจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรที่กำหนด

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2550, หน้า 24) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตร ที่มีอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรจะกล่าวถึงตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการร่างหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาหรือสาระของหลักสูตร การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนกำหนดการวัด และการประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร

กุลชญา เทียงตรง (2550, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับขยายหรือสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาตามแนวทางในข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ความสามารถให้แก่บุคคลได้พัฒนาศักยภาพ นำความรู้สู่การปฏิบัติได้ ซึ่งสถานศึกษาเป็นผู้วางแผนพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนนั่นเอง นอกจากนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ยังมีความสำคัญ คือ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ เพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 53) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนไปของบริบททางสังคมทั้งปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องได้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 40) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอน ไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

กูด (Good, 1973, pp. 157-158 อ้างถึงใน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553, หน้า 40) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้สองลักษณะ คือ การปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอน วัตถุประสงค์ วิธีการสอนรวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างจากเดิมเป็นการสร้างโอกาสในการเรียนขึ้นใหม่

หลักการพัฒนาหลักสูตร

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 63-64) ได้กล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรโดยทั่วไป มีดังนี้

1. ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ ปรัชญา สังคมวิทยา และวิชาการความรู้ต่าง ๆ พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมโดยวิเคราะห์ปัญหาความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม

2. พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

3. พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักการของการเรียนรู้

4. ในการเลือกจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้าน ความยากง่ายลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่อง และบูรณาการของประสบการณ์ต่าง ๆ

5. พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กัน ตามลำดับ จากจุดประสงค์ สาระความรู้ ประสบการณ์ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล

6. พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

7. พัฒนาอย่างเป็นระบบ

8. พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง

9. มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา

10. ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ

11. อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญ และผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายฝ่าย

รูปแบบ และขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร

ไทเลอร์ (Tyler, 1950 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2550, หน้า 33)

ได้วิเคราะห์กระบวนการพัฒนาหลักสูตร และการสอน โดยยึดคำถามหลักที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร 4 ข้อ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนจะต้องให้ผู้เรียนได้รับ

2. มีประสบการณ์ในการศึกษาอะไรบ้างที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้นั้น

3. ประสบการณ์ในการศึกษาที่กำหนดไว้นั้นจะจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

4. ทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้ว

ทาบ (Taba, 1962 อ้างถึงใน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553, หน้า 42) ได้ให้ขั้นตอนการออกแบบ และพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการ

2. ตั้งวัตถุประสงค์

3. เลือกเนื้อหาวิชา

4. รวบรวมเนื้อหาให้เป็นระบบ
5. เลือกประสบการณ์การเรียนรู้
6. จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้
7. ตั้งเกณฑ์การประเมินผล

เจริญ งามชัด (2539 อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 63) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยคุณลักษณะของผู้บริหารที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาหลักสูตรว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในหลายหลายด้าน
2. ต้องรู้วิธีดำเนินการพัฒนาหลักสูตร
3. มีความสามารถเชิงวิเคราะห์
4. สามารถตั้งสมมติฐานจากผลการสำรวจข้อมูลแล้วนำมาบรรจุเข้าในหลักสูตรให้ได้

เหมาะสม

5. ต้องรอบรู้ในด้านการเรียนการสอน เพื่อช่วยกันเลือกเนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

จากการศึกษาข้างต้น สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหา และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ในท้องถิ่น เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การดำเนินการจัดการประชุมครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรการดำเนินการทดลอง ใช้สถานศึกษาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนจัดให้มีการวิจัยติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 10) สรุปการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ การที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจสิ่งที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เพื่อและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้โดยมีหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และการจัดการเรียนรู้ที่เน้น คุณธรรม จริยธรรม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนผู้มีความสามารถพิเศษและผู้มีความบกพร่องหรือด้อยโอกาส โดยฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริงสร้างสถานการณ์ตัวอย่าง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน
4. ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณภาพจริยธรรมค่านิยมที่พึงงามมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม
5. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้
6. นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ
7. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเป็นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา
8. ส่งเสริมให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (การวิจัยในชั้นเรียน)
9. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
10. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ จัดกิจกรรมแนะแนวจัดกิจกรรมนักเรียนกิจกรรมบำเพ็ญเพื่อสาธารณะประโยชน์

บทบาทของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาการศึกษาบุคลากรแห่งการเรียนรู้ล้วนมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการเป็นกลไกขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 107-109)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การจัดการศึกษาจากประสบผลสำเร็จได้ดี และมีคุณภาพนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะ มีผู้บริหารที่จะหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้ และลงมือปฏิบัติ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้
2. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตลอดจน เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ร่วมมือกับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนคิดคนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้าใจ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยวิธีการ และรูปแบบต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจน คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. ระดมทรัพยากรในชุมชนพร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนา การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
7. ส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร แผนการจัดการ การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อ การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
8. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาใช้กระบวนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
9. เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในสถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและต่อเนื่อง
10. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพร้อมนำผลการวัด และประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
11. จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
12. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการเครือข่าย และชุมชน

บทบาทครูผู้สอน

1. ศึกษาธรรมชาติความเข้าใจเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และออกแบบการจัดการเรียนรู้
2. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นความรู้ ทักษะกระบวนการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
3. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลพร้อมนำข้อมูลใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างของผู้เรียน และพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
4. จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
5. จัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
6. จัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
7. ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้ มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครองตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา และธรรมชาติของผู้เรียน
8. นำผลการประเมินของผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริม และพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ
9. ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

หลักการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 12-15) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้หลักการที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน ได้ลงมือศึกษาค้นคว้าคิดแก้ปัญหา และปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ส่งเสริม และให้การสนับสนุน

2. การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อวางรากฐานชีวิตให้เจริญงอกงามสมบูรณ์ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบ และแสดงออกศักยภาพของตนเอง ควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางสมอง การใช้วงจรสมองโดยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็นรูปธรรมข้อเท็จจริง และทักษะต่าง ๆ สื่อการเรียนรู้ความสนใจ

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้เกิดการยอมรับเห็นคุณค่า และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

กระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นั้นหวังให้ที่เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ และเป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร อีกทั้ง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจแนวคิดแนวทางการจัดการเรียนรู้ และผลที่จะเกิดกับผู้เรียนให้กระบวนการเรียนรู้ แต่ละวิธีแล้วนำมาจัดการที่ดีต่อการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการดังกล่าว ซึ่งได้แก่

1. การเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. กระบวนการสร้างความรู้
3. กระบวนการคิด
4. กระบวนการทางสังคม
5. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง
7. กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง
8. กระบวนการจัดการ
9. กระบวนการวิจัย
10. กระบวนการเรียนของตนเอง
11. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

ดังนั้น การพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการให้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ การดำเนินการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลสำหรับในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การดำเนินการให้มีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง โดยใช้ประสบการณ์ตรงด้านร่างกายที่เป็น

รูปธรรม ข้อเท็จจริง และทักษะด้านต่าง ๆ ดำเนินการจัดการเรียนรู้มีการเน้น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้รับรู้การยอมรับคุณค่า และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ความหมายของการวัดและประเมินผล

สหชาติ เหล็กชาย (2553, หน้า 72) ได้กล่าวถึง แนวทางการวัด และประเมินผล การปฏิบัติตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าการวัดผลเป็นการปฏิบัติงานเป็นการสังเกตพฤติกรรม การตอบสนองแบบวัดที่ไม่ได้แสดงออกด้วยภาษา หรือการทำกิจกรรมที่อาศัยทักษะความคล่องแคล่วของการเคลื่อนไหวร่างกาย และการวัดที่ไม่เน้นการตอบสนองทางภาษา

การวัด และประเมินผลเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของโรงเรียนที่จะต้องให้ความสนใจ และจะดำเนินการภายในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งหน่วยงาน และการศึกษา หลากหลายได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

รุจิ ภูสาระ (2551, หน้า 146) กล่าวว่า Assessment หมายถึง การพิจารณาพฤติกรรม ลักษณะของผู้เรียน หรือกลุ่มผู้เรียน การพัฒนาดังกล่าว ครุนำมาใช้ตัดสินการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน อันเนื่องมาจากการสอนของครู และเพื่อนำมาใช้พิจารณาขยายผลการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

การวัดเหมือนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน ที่เป็นการวัดเชิงปริมาณเกี่ยวกับความสามารถ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือเกี่ยวกับคุณลักษณะบางประการที่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้ ดังเช่น ความหมายของ การประเมินจึงกว้างกว่าการวัดผล เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงภายในตัวผู้เรียนซึ่งไม่อาจใช้การวัด วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความหมายของการประเมิน จึงสามารถวัดผู้เรียนตามธรรมชาติในด้านข้อมูลเชิงคุณภาพได้ด้วยตัวอย่าง เช่น ความสามารถด้านคณิตศาสตร์สามารถวัดได้โดยการวัดผลการให้คะแนน แต่ทักษะทางสังคมที่เพิ่มขึ้นมักจะวัดในเชิงคุณภาพการวิจารณ์ ซึ่งเรียกว่า การประเมิน

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการรวบรวมผลจากการประเมิน แต่มีการเพิ่มเติมการตัดสินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ต้องการจากเหตุผลนี้ การประเมินจึงเป็นการกระทำก่อนที่จะมีการประเมินผล ดังนั้น การประเมินผลจึงมุ่งที่จะตัดสินเกี่ยวกับธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน นอกจากนั้น ยังสามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรได้ถ้าจำเป็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจความแตกต่างระหว่างการวัดผล และการประเมินผล

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 99) กล่าวว่า การวัดเป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของ หรือบุคคลตามความหมาย และเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น เช่น การวัดความสามารถของสมองด้านต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติ

ทางกายภาพ เช่น น้ำหนักขนาดของวัตถุผลที่ได้จากการวัดเป็นตัวเลข จุดมุ่งหมายของการวัดผลนั้น เป็นการตรวจสอบการสอนของครูอาจารย์ และการเรียน ของผู้เรียน ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะปฏิบัติด้านเจตคติ

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำบางที่ ขึ้นอยู่กับการวัดเป็นอย่างดี เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวม การวัดหลาย ๆ ทางโดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณาการประเมินผลแต่ละครั้ง จะประกอบด้วยผลการวัดที่ได้จาก กระบวนการต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณา และการตัดสินใจเป็นการชี้ขาด หรือสรุปผลการเปรียบเทียบ ผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 18) การกำหนดระเบียบวัด และประเมินผล

1. ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำระเบียบวัดและประเมินผล โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
  2. พิจารณาร่างระเบียบประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
  3. ประชาพิจารณ์โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
  4. คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ
  5. ประกาศใช้ระเบียบ
  6. ปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- ภารกิจการวัด และประเมินผลการเรียนรู้**

การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ

1. ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน และตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชาโดยประเมินตามผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง มาตรฐานชั้นปี
2. ดำเนินการประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบคุณภาพพื้นฐานของผู้เรียน
3. ประเมินผลระหว่างเรียน หลังการเรียน และปลายปี เพื่อนำผลไปตัดสินการผ่าน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และตัดสินผลการเรียนรายวิชา
4. เลือกรวิธิการประเมินเครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริง ครอบคลุมสาระ และเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน

5. ซ่อมเสริมปรับปรุงแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนการประเมิน และส่งเสริมผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้พัฒนาการประเมินให้สูงสุดเต็มความสามารถ
6. การตัดสินการผ่านรายวิชาตามเกณฑ์ การผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มาตรฐานชั้นปีที่กำหนด และประเมินให้ระดับผลการเรียนจากคะแนนการประเมินการอ่าน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังทุกข้อรวมกัน
7. จัดการเรียนซ่อมเสริม และเรียนซ้ำรายวิชาที่มีผ่านการตัดสินผลการเรียน และให้ประชุมพิจารณาให้ผู้เรียนที่มีผลการเรียนทุกรายวิชาที่มีระดับการเรียนเฉลี่ยไม่ดีให้เรียนซ้ำชั้น
8. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อนุมัติผลการประเมิน และตัดสินผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดอยู่เสมอ กล่าวคือ ต้องตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดที่กำหนดหรือไม่ มีอุปสรรคใดบ้าง ควรจะแก้ไขอย่างไรกิจกรรมการเรียนรู้ใดมีประสิทธิภาพสูงสุดบ้าง กระบวนการดังกล่าวนี้ สามารถนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ที่เน้นการวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ โดยระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทบทวนวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ทั้งนี้ จุดเน้นสำคัญครูผู้สอน คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งมีความหมายกว้างไปถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัยนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ การนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

โดยปกติครูผู้สอนได้ทำการวิจัยอยู่ตลอดเวลาด้วยการศึกษาหาสาเหตุ และสังเกต ในขณะที่กำลังสอนทั้งในด้านเนื้อหาที่สอนวิธีสอน ตลอดจนพฤติกรรมของผู้เรียน และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การกระทำของผู้สอนดังกล่าวนี้ จัดเป็นการทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แต่ไม่ได้ใช้วิธีการตามกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบ การนำกระบวนการวิจัยเข้าไปศึกษาอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การพัฒนาการเรียนการสอนอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

และมีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามแผนตารางต่อไปนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 44-45)

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 31) สรุปเรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์วิจัย และการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการ และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
3. ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และใช้เป็นแนวทางการแก้ปัญหาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล และผลงานวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในความรับผิดชอบ
5. สร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง
6. วิจัยประเมินผล เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ดังนั้น การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนที่มีการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการทำวิจัย เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา การดำเนินการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การดำเนินการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียนรวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา

5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ศูนย์สื่อการเรียนรู้ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

5.2 จัดทำ และจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนเสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

5.3 เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

5.4 ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5.5 ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.6 จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพ และประเมินประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษาควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตรวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้อง และทันสมัยไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม และทำให้มีการใช้ภาษาที่ถูกต้องรูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

ดังนั้น การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการสร้างศูนย์สื่อการเรียนรู้ จัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ จัดทำสื่อที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา และในชุมชน การดำเนินการจัดหา และพัฒนาสื่อสำหรับผู้เรียนและผู้สอน การดำเนินการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 35-36) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย

6.1 จัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนี้

6.1.1 การจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ

6.1.2 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

6.1.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี

6.1.4 การดำเนินงานตามแผน

6.1.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาประจำปี

6.1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา

6.1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

6.1.8 การผูกงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

6.2 จัดโครงสร้างการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

6.3 แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

6.3.1 กำหนดแนวทาง และวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

6.3.2 กำกับติดตามให้ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

6.3.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบทบทวน และรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (รายงานประจำปี) ทั้งนี้ ให้กำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ในคำสั่งแต่งตั้งพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้รับทราบอย่างทั่วถึง

6.4 สร้างความตระหนักเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

6.5 บุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติ ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการยอมรับ และยึดถือปฏิบัติร่วมกัน

6.6 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจนเป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บ โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

6.7 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหรือการศึกษาประถมวัย และสามารถเพิ่มเติมเฉพาะในส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้

6.8 จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กลยุทธ์ของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รongรับ โดยควรคำนึง และครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้

6.8.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหา และความจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

6.8.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิตและสภาพความสำเร็จของการพัฒนา เช่น ผลสัมฤทธิ์ในวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น ซึ่งกำหนดไว้อย่างชัดเจนต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม

6.8.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน กลยุทธ์ที่มีหลักวิชา ผลวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ และสามารถนำไปสู่เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

6.8.4 กำหนดแหล่งหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน และเกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ

6.8.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ และการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนไว้อย่างชัดเจน

6.8.6 กำหนดแผนการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6.9 จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานผลการดำเนินงานตามแผน

6.10 ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการกลยุทธิ์

6.11 ดำเนินการกำกับ ติดตามตรวจสอบ ทบทวน และรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ แผนกลยุทธ์

6.12 ประเมินผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าของการพัฒนาสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

6.13 จัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่กฎกระทรวงกำหนดโดย การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน การดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อยึดถือปฏิบัติร่วมกับการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการดำเนินการเพิ่มเติมส่วนที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งมี 2 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานวิชาการ ดังนี้

ขนาดโรงเรียน

ประพันธ์ ปิยะสุข (2542) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผล และประเมินผล โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น การจัดการเรียนการสอน

ไม่แตกต่างกัน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศการเรียน การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

ศิริพร เมฆวิทยา (2548) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

วิไลพร อภิบาลศรี (2551, หน้า 42) กล่าวว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อ ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพราะขนาดของโรงเรียนเป็นตัวกำหนด จำนวนนักเรียน และจำนวนบุคลากรซึ่งจะทำให้โครงสร้าง และปริมาณงานของศึกษาต่างกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่มีโครงสร้างซับซ้อนกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งโครงสร้าง และปริมาณงานที่แตกต่างกันนี้ จะทำให้มีผลต่อการดำเนินงานต่างกันไปด้วย

กล่าวสรุปได้ว่า ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้อง และมีผลต่อความต้องการ ในการพัฒนางานวิชาการ และอาจทำให้เกิดปัญหาการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจขนาด ของโรงเรียนมาเป็นตัวแปรในศึกษาครั้งนี้ด้วย

ประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญ และสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา เพราะประสบการณ์ทำให้บุคคลมีโอกาสได้เรียนรู้ทำความเข้าใจ มองเห็นปัญหา ได้ชัดเจน ถูกต้องตามความเป็นจริง ทำให้เกิดทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ คือ เวลาที่บุคคลได้ผ่านงานอย่างใดอย่างหนึ่ง และงานนั้นประสบความสำเร็จแล้ว ซึ่งเกิดจากวิถีคิด หรือวิธีการดำเนินงานของเจ้าของประสบการณ์ โดยต้องอาศัยความชำนาญในงานที่ทำมากกว่า ผู้ที่จะเข้าไปทำงานในระยะเวลานั้น

จากการศึกษางานวิจัยของทิพย์วรรณ ดับโรด (2556) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ปัญหาการหางานวิชาการตามแนวความคิดของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

การศึกษางานวิจัยของสุกันษา ดลสถิตย์ (2556) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม

ประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ทุกด้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

ชัยทัศน์ ช้องสกุลวงษ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียนและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

วิจิตรา สุนทรวงศ์สกุล (2546) ศึกษาความต้องการนิเทศวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 มีความต้องการนิเทศงานวิชาการอยู่ในระดับมาก จัดลำดับความต้องการจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านสื่อการเรียนการสอน 2) การเปรียบเทียบความต้องการนิเทศงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ทางการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนน้อยมีความต้องการนิเทศงานวิชาการมากกว่าครูที่มี ประสบการณ์การสอนมาก และการเปรียบเทียบความต้องการนิเทศงานวิชาการ จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน ครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการ นิเทศงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มนตรี ศรีเพชร (2546) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมขนาดเล็ก ที่มีครูไม่ครบชั้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ในขอบข่ายงาน 4 ด้าน คือ การปฏิบัติงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน การปฏิบัติงานด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน การปฏิบัติงานด้านวัดผลประเมินผล เปรียบเทียบความเห็นของครูกับผู้บริหาร พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็กที่ครูไม่ครบชั้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนครูผู้สอนมีการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ครูไม่ครบชั้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงาน

อยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีการปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการปฏิบัติงาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ต่างกัน มีการปฏิบัติงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ชำนาญ ท้วมพงษ์ (2550) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอ นิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาด้ว การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยะของ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประเภทของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำนวน 131 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหา การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัด การเรียนการสอน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษาและด้านการนิเทศภายใน ตามลำดับ 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกั นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่า ปัญหา การบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้านของโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ปิยนุช ทองพรม (2550) ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนก ตามประสบการณ์สอน ช่วงชั้นที่สอนและขนาดของโรงเรียนรวมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 14 ปี และประสบการณ์ ในการสอนมากกว่า 14 ปี โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

จำแนกตามช่วงชั้นที่สอนช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 5) แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดให้มีการประสานงานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและศึกษาแหล่งเรียนรู้ ควรปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน

ทวิศักดิ์ บังคม (2550) ปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 4) แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นดังนี้ ด้านหลักสูตร เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ จัดอบรมครูให้มีความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างถูกต้อง รองลงมา คือ จัดสัมมนาหลักสูตรภายในโรงเรียนทุกปี ประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรนอกสถานศึกษา และนิเทศติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตามลำดับ ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ จัดอบรมครูให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ เท่ากับจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม รองลงมา คือ ให้คำแนะนำปรึกษาหารือ การติดตามผลการแก้ปัญหา และการสร้างสื่อการเรียนการสอนใน โรงเรียนและส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน ตามลำดับ ด้านการจัด

การเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ สนับสนุนการไปศึกษาดูงานในโรงเรียน ที่ประสบผลสำเร็จ รองลงมา คือ ให้สนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูทุกคนจัดทำคู่มือการจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชา และส่งเสริมชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามลำดับ ด้านการวัดผลและประเมินผล เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ มีการให้ความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอน รองลงมา คือ จัดประชุม อบรม ทำความเข้าใจแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล นำผลการวัดผลและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและ จัดทำระบบการวัดผลที่ถูกต้องตามระเบียบมีการจัดทำบันทึก รายงานและจัดเก็บอย่างปลอดภัย ตามลำดับ

เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ (2553) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุมิตรา ไสแสง (2553) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอน และด้านการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำแนกตามสาขาวิชา โดยรวมแตกต่างกันในระดับปานกลาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เป็นรายคู่ปรากฏว่า ครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง และครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมแตกต่างกันในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอยู่ในระดับน้อย

สมใจ ไชยโกฏี (2553) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหา

การบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี แตกต่างกัน 3) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีดังนี้ 1) ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูคณะกรรมการสถานศึกษา ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจากวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา 2) จัดอบรมการให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม 3) จัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา 4) จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลาย 5) จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาด้านวิชาการ 6) สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาและศึกษาแหล่งเรียนรู้ 7) ควรจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคและวิธีการนิเทศ

พิทักษ์ อักษรศิลป์ (2554) สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศภายใน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา 2) เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุณิสา ถิ่นชนนาง (2555) ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี จำแนกตามสถานภาพการสอนและประสบการณ์ในการสอน พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการแนะแนวการศึกษา และการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการสอนและประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กมลวัชร หม่อมตะคุ (2555) ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญเทรฯ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญเทรฯ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง ค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านหลักสูตร 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ โดยจำแนกตามจำนวนครูครบชั้นเรียนและตามสภาพการสอนตรงเอก พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข็ญเทรฯ เขต 2 ค่าความถี่ 3 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวางแผน จัดทำ จัดหาบำรุงรักษา สื่อวัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การจัดทำและพัฒนาคู่มือหลักสูตรท้องถิ่น แผนการสอน คู่มือครู สื่อการสอน สื่อต้นแบบและคู่มือการใช้ การวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยมาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

นภาพร พลอยบ้านแพ้ว (2555) ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะ พบว่าด้านวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประสบการณ์การทำงาน 1-9 ปี มีปัญหามากกว่าประสบการณ์ทำงาน 30 ปีขึ้นไป และจำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยผู้ที่ไม่มีวิทยฐานะมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าผู้ที่มีวิทยฐานะชำนาญการและชำนาญการพิเศษ 3) แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้แก่ ปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในโรงเรียน อีกทั้ง ทางโรงเรียนควรสนับสนุนด้านงบประมาณ ด้านแนวทางการพัฒนางานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยต้องวิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพของสังคม ชุมชน ความต้องการของสังคม ชุมชน ผู้ปกครองและนักเรียน ด้านการแนะแนว ควรจัดหาบุคลากร

รับผิดชอบนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน วิทยุวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ข้อมูลกับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อ โดยครูที่ปรึกษา ต้องมีบทบาทสำคัญในการให้การดูแลนักเรียนครูทุกฝ่ายต้องให้ความร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเป็นที่ตั้ง

อภิชา พุ่มพวง (2559) ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัย สร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้ครูเผยแพร่งานวิจัย จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและนิเทศ ประเมินผล การนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการสอน ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ควรวางแผนจัดสรรงบประมาณ การจัดซื้อและการซ่อมบำรุงให้ชุมชนมีส่วนร่วม จัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการใช้สื่อเทคโนโลยีการสอน นิเทศ และประเมินผล การใช้สื่อการสอน สร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย จัดนิเทศการนำหลักสูตรไปใช้สอนแบบเชิงรุกและเป็นกัลยาณมิตร ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผ่านการยอมรับจากผู้บริหาร สามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการได้ตรงตามปัญหาที่เกิดขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

เชสเตอร์ (Chester, 1996, pp. 286-288) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารวิชาการทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดการปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หัวข้อวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน จ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

บูชชี (Bootchy, 1991, pp. 3167-A อ้างถึงใน ชัชฎาภรณ์ ไชยฤทธิ์, 2555, หน้า 48) ได้ศึกษาวิจัยการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ หรือผู้นำทางการสอนที่เข้มแข็งของผู้บริหารช่วยให้

โรงเรียนมีประสิทธิภาพ โดยหมายรวมถึงการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของครู จัดให้มีสิ่งส่งเสริมเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยผู้บริหารที่มีความคาดหวังสูง จะช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า มีความต้องการจำเป็นในบริหารงานวิชาการ เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร รวมถึงการนิเทศ เพื่อการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน และข้อบกพร่องที่หลายประการ ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอนรวมทั้งศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำนวน 21 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2559 โดยมีจำนวนครูทั้งสิ้น 178 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 122 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	70	48
โรงเรียนขนาดกลาง	108	74
รวม	178	122

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำถามแบบตรวจสอบ (Check list) เกี่ยวกับขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ดังนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคอร์ท์

(Likert, 1967 cited in Best & Kahn, 1993, pp.181-183) มี 5 ระดับ

- 5 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended form) แบบจัดอันดับความสำคัญ (Rank order) โดยเรียงอันดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการแนวคิด ทฤษฎี ในการสร้างเครื่องมือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. สร้างแบบสอบถามสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
4. นำแบบสอบถามปรีกษาประชาชนควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุง จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) โดยภายใต้การแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย
  - 4.1 ดร.สมุทรา ชำนาญ อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
  - 4.2 ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
  - 4.3 นายวิชัย จันทร์ส่อง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตาขัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
5. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไป

ทดลองใช้ (Try-out) กับ กลุ่มครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ โดยใช้ ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23-.85

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความสมบูรณ์นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามวิธีการ และขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 122 ชุด ให้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยตนเอง
3. เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน ทำการตรวจสอบ และคัดเลือกแบบสอบถาม ฉบับที่สมบูรณ์ทุกฉบับ
4. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
5. นำผลคำนวณมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. การจัดกระทำ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาจัดกระทำ ดังนี้
  - 1.1 ลงรหัสหมายเลข แบบสอบถามแต่ละฉบับตามตัวแปรต้นที่ศึกษา
  - 1.2 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วทั้งหมดดำเนินการคำนวณ สถิติซึ่งคำนวณ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอนใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ในการวิเคราะห์ โดยการหาความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของลิเคอร์ท์ (Likert, 1967 cited in Best & Kahn, 1993, pp. 181-183) มี 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยเอาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนตัวชี้วัดซึ่งกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาทางวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed-ended form) แบบจัดอันดับความสำคัญ (Rank order) วิเคราะห์ หาความถี่ และน้ำหนักคะแนน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยการหาความถี่ (f) และน้ำหนักคะแนน แต่ละด้าน เป็นรายชื่อ และนำมาจัดลำดับที่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลขนาดโรงเรียน และประสิทธิภาพสอน โดยการหาความถี่ (f) และร้อยละ (%)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ในส่วนของ แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพปัญหา การบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ในขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ ใช้สถิติ ดังนี้

2.1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตามขนาด ของโรงเรียนใช้การทดสอบค่าที (t -test)

2.3 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 จำแนกตาม ประสิทธิภาพสอนใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งใช้ทดสอบ ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของ ฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference test: LSD)

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยการหาความถี่ (f) และน้ำหนักคะแนน แต่ละด้านเป็นรายชื่อ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 สามารถเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานแบบที (t -distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานแบบเอฟ (F -distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ(Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of square)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นของนัยสำคัญทางสถิติ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of square)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 5 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดโรงเรียน		
1.1 ขนาดเล็ก	48	39.34
1.2 ขนาดกลาง	74	60.66
รวม	122	100.00
2. ประสบการณ์สอน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	31	25.41
2.2 5-10 ปี	41	33.61
2.3 10 ปีขึ้นไป	50	40.98
รวม	122	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 122 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 39.34 และขนาดกลาง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 60.66 และจำแนกตามประสบการณ์สอน ซึ่งประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.41 5-10 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 33.61 และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 40.98

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ผลดังตารางที่ 4-10

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	2.88	0.67	ปานกลาง	1
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.49	0.83	น้อย	6
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.70	0.90	ปานกลาง	2
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.57	0.87	ปานกลาง	3
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา	2.52	1.04	ปานกลาง	5
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	2.54	1.00	ปานกลาง	4
รวม	2.62	0.69	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา	2.63	1.17	ปานกลาง	6
2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.00	0.66	ปานกลาง	3
3. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.40	1.00	น้อย	8
4. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของสถานศึกษาสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการของชุมชนในหลักสูตรสถานศึกษา	2.87	0.76	ปานกลาง	5
5. การกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหลักสูตรสถานศึกษา	2.56	0.86	ปานกลาง	7
6. ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	2.92	0.80	ปานกลาง	4
7. การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา ก่อนการใช้งานอย่างเหมาะสม	3.45	0.95	ปานกลาง	1
8. การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ผลการวิจัยติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3.21	0.77	ปานกลาง	2
รวม	2.88	0.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ใน ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนการใช้งานอย่างเหมาะสม การปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร โดยใช้ผลการวิจัยติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ในการพัฒนาระบบการเรียนรู้อมีการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้อที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	2.49	1.10	น้อย	3
2. การจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้อ ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	2.68	0.92	ปานกลาง	2
3. การจัดการเรียนรู้อที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ของผู้เรียน	2.74	0.93	ปานกลาง	1
4. การจัดการเรียนรู้อโดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา	2.30	1.30	น้อย	5
5. การจัดการเรียนรู้อให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ เห็นคุณค่า ในตนเอง	2.46	1.19	น้อย	4
6. การจัดการเรียนรู้อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง	2.28	1.14	น้อย	6
รวม	2.49	0.83	น้อย	

จากตารางที่ 6 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น การจัดทำข้อมูล ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา ในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน การจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการส่งเสริม การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหาร งานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้

ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบ การวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	3.17	0.99	ปานกลาง	1
2. การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	2.61	0.91	ปานกลาง	3
3. การกำหนดรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียน ตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ	2.74	1.47	ปานกลาง	2
4. วิธีการออกหลักฐานแสดงการจบการศึกษา ที่มีมาตรฐาน	2.29	1.02	น้อย	4
รวม	2.70	0.90	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง

ยกเว้น วิธีการออกหลักฐานแสดงการจบการศึกษาที่มีมาตรฐาน อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้	2.42	0.95	น้อย	4
2. การทำวิจัยเพื่อพัฒนาแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2.28	1.02	น้อย	5
3. การนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน	2.82	1.12	ปานกลาง	1
4. การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน	2.57	1.07	ปานกลาง	3
5. การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน	2.78	1.12	ปานกลาง	2
รวม	2.57	0.87	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัยเพื่อพัฒนาแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน

การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายใน ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การจัดห้องสมุดที่ประกอบด้วยศูนย์สื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	2.34	1.36	น้อย	5
2. การจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน	2.41	1.20	น้อย	4
3. การจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	2.30	1.21	น้อย	6
4. การจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	2.74	1.39	ปานกลาง	1
5. การส่งเสริมจัดให้ผู้สอนจัดทำสื่อการสอนที่มีคุณภาพ	2.68	1.39	ปานกลาง	3
6. การจัดให้มีการประเมินผลคุณภาพสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ	2.69	1.51	ปานกลาง	2
รวม	2.53	1.04	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดห้องสมุดที่ประกอบด้วยศูนย์สื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา การจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน การจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การจัดให้มีการประเมินผลคุณภาพสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ และการส่งเสริมจัดให้ผู้สอนจัดทำสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	<i>n</i> = 122		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1.99	0.99	น้อย	6
2. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.49	1.21	น้อย	4
3. การกำหนดระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน	2.30	1.17	น้อย	5
4. การจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	2.68	1.37	ปานกลาง	3
5. การกำหนดสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.79	1.43	ปานกลาง	2
6. การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.02	1.68	ปานกลาง	1
รวม	2.54	1.00	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ดังตารางที่ 11-12

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก		อันดับ	ระดับ	ขนาดกลาง		อันดับ	ระดับ
	(n = 48)				(n = 74)			
	$\bar{X}$	SD			$\bar{X}$	SD		
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.36	0.44	2	ปานกลาง	2.57	0.61	2	ปานกลาง
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.68	0.79	5	ปานกลาง	2.37	0.84	3	น้อย
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	3.76	0.30	1	มาก	2.02	0.29	5	น้อย
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.48	0.82	6	น้อย	2.63	0.90	1	ปานกลาง
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.28	0.95	4	ปานกลาง	2.04	0.78	4	น้อย
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.34	0.91	3	ปานกลาง	2.03	0.67	6	น้อย
รวม	3.15	0.56		ปานกลาง	2.28	0.53		น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านปรากฏผล ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหามากที่สุด

โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหามากที่สุด

โดยสรุปภาพรวมของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียน ขนาดกลาง

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก (n = 48)		ขนาดกลาง (n = 74)		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
	1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.36	0.44	2.57		
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.68	0.79	2.37	0.84	2.04*	.04
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.76	0.30	2.02	0.29	32.13*	.00
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.48	0.82	2.63	0.90	-.95	.34
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.28	0.95	2.04	0.78	7.55*	.00
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.34	0.91	2.03	0.67	8.61*	.00
รวม	3.15	0.56	2.28	0.53	8.73*	.00

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) จากนั้นเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยโดยวิธีการของ *LSD* (Least significant difference) ดังตารางที่ 13-14

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน

สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	น้อยกว่า 5 ปี		อันดับ		5-10 ปี		อันดับ		10 ปีขึ้นไป		อันดับ		ระดับ	
	(n = 31)				(n = 41)				(n = 50)					
	$\bar{X}$	SD			$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD						
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	3.50	0.26	2	ปานกลาง	2.96	0.63	1	ปานกลาง	2.43	0.55	2	น้อย		
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.29	1.01	4	ปานกลาง	2.45	0.53	6	น้อย	2.03	0.49	4	น้อย		
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน	2.46	1.01	6	น้อย	2.92	0.80	2	ปานกลาง	2.67	0.88	1	ปานกลาง		
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.62	0.71	1	มาก	2.54	0.61	4	ปานกลาง	1.95	0.41	6	น้อย		
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.38	0.76	3	ปานกลาง	2.46	1.18	5	น้อย	2.05	0.75	3	น้อย		
6. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	3.23	0.76	5	ปานกลาง	2.66	1.13	3	ปานกลาง	2.03	0.71	5	น้อย		
รวม	3.24	0.54		ปานกลาง	2.67	0.61		ปานกลาง	2.19	0.50		น้อย		

จากตารางที่ 13 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหามากที่สุด

ครูที่มีประสบการณ์สอน 5-10 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีปัญหามากที่สุด

ครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป ในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน มีปัญหามากที่สุด

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. ด้านหลักสูตรและ การบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	22.08	11.04	40.04*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	32.82	0.28		
	รวม	121	54.90			
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	30.60	15.30	33.88*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	53.74	0.45		
	รวม	121	84.34			

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.83	1.92	2.42	.09
	ภายในกลุ่ม	119	94.37	0.79		
	รวม	121	98.21			
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	53.28	26.64	83.83*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	38.27	0.32		
	รวม	121	91.55			
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	34.19	17.10	21.04*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	96.71	0.81		
	รวม	121	130.91			
6. ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	28.19	14.09	17.99*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	93.24	0.78		
	รวม	121	121.43			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	21.25	10.63	35.18*	.00
	ภายในกลุ่ม	119	35.94	0.30		
	รวม	121	57.20			

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กรณีที่พบความแตกต่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการของของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference test: LSD) เพื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ดังตารางที่ 15-21

ตารางที่ 15 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.24	2.67	2.19
น้อยกว่า 5 ปี	3.24	-	0.58*	1.05*
5-10 ปี	2.67		-	0.47*
10 ปีขึ้นไป	2.19			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมของครูที่มี
ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ
มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 16 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำแนกตาม
ประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.50	2.96	2.43
น้อยกว่า 5 ปี	3.50	-	0.54*	1.06*
5-10 ปี	2.96		-	0.53*
10 ปีขึ้นไป	2.43			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 16 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 17 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จำแนกตาม ประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.29	2.45	2.03
น้อยกว่า 5 ปี	3.29	-	0.84*	1.26*
5-10 ปี	2.45		-	0.42*
10 ปีขึ้นไป	2.03			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 18 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
จำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		2.46	2.92	2.67
น้อยกว่า 5 ปี	2.46	-	0.46*	0.21
5-10 ปี	2.92		-	0.25
10 ปีขึ้นไป	2.67			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผล
ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี
กับ 10 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์สอน 5-10 ปี กับ 10 ปี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ โดยครูที่มีประสบการณ์สอน 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล
และเทียบโอนผลการเรียน มากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี

ตารางที่ 19 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตาม
ประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.62	2.54	1.95
น้อยกว่า 5 ปี	3.62	-	1.08*	1.67*
5-10 ปี	2.54		-	0.58*
10 ปีขึ้นไป	1.95			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัย
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี
และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์สอน
น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าครูที่มี
ประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 20 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.38	2.46	2.05
น้อยกว่า 5 ปี	3.38	-	0.92*	1.33*
5-10 ปี	2.46		-	0.41*
10 ปีขึ้นไป	2.05			-

* $p \leq .05$

จากตาราง 20 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านพัฒนา
สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี
กับ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี
ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี
ทางการศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 21 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ของสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู
โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
จำแนกตามประสบการณ์สอน

ประสบการณ์สอน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		3.23	2.66	2.03
น้อยกว่า 5 ปี	3.23	-	0.57*	1.20*
5-10 ปี	2.66		-	0.63*
10 ปีขึ้นไป	2.03			-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมของครูที่มีประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี
กับ 5-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มี
ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี มีปัญหาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษามากกว่าครูที่มีประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 5 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้ความถี่
น้ำหนักคะแนนและจัดอันดับที่ปรากฏ ดังตารางที่ 22-27

ตารางที่ 22 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	น้ำหนัก	
	(3)	(2)	(1)	รวม				
1. ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของสถานศึกษา	57	171	21	42	11	22	235	1
2. ควรสร้างหลักสูตร/ พัฒนา/ ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของ ท้องถิ่น	39	117	44	88	28	28	233	2
3. ควรสร้างความเข้าใจแก่ครูและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำคัญของ หลักสูตร	18	54	41	82	26	26	162	3
4. จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้	8	21	16	32	57	57	110	4
รวม	122	363	122	244	122	133	740	

จากตารางที่ 22 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ควรมีการประชุม
วางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

ลำดับต่อมาควรสร้างหลักสูตร/ พัฒนา/ ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น และควรสร้างความเข้าใจแก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร

ตารางที่ 23 แนวทางการแก้ไขปัญหาคณาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า น้ำหนัก รวม	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก		
	(3)	(2)	(1)	(1)	(1)	(1)	รวม	
1. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	50	150	34	68	22	22	240	1
2. ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม	19	57	50	100	13	13	170	3
3. จัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงระบบการเรียนรู้	38	114	18	36	47	47	197	2
4. ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	15	45	20	40	40	40	125	4
รวม	122	366	122	244	122	122	732	

จากตารางที่ 23 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาคณาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลำดับต่อมาจัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงระบบการเรียนรู้ และควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 24 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า น้ำหนัก	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก		
	(3)	(2)	(1)	รวม				
1. จัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลของสถานศึกษา	60	180	30	60	15	15	255	1
2. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา	32	96	32	64	28	28	188	2
3. จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	15	45	30	60	30	30	135	4
4. จัดให้มีการวัดผลและประเมิน อย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้	15	45	30	60	49	49	154	3
รวม	122	366	122	244	122	122	732	

จากตารางที่ 24 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่
จัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล
และประเมินผลของสถานศึกษา ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผล
แต่ละรายวิชา และจัดให้มีการวัดผลและประเมินอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงาน และนำผล
การประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 25 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า น้ำหนัก	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก		
	(3)	(2)	(1)	รวม				
1. จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และ การใช้ นวัตกรรมด้วยวิธีที่ หลากหลายในงานวิจัย	34	102	26	52	33	33	187	2
2. ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	13	39	34	68	42	42	149	4
3. จัดการประกวด การคิดค้น และการใช้ นวัตกรรม วิธีการเพื่อเป็นกระตุน ครูผู้สอน	29	87	33	66	29	29	182	3
4. ควรสนับสนุนงบประมาณในการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน	46	138	29	58	18	18	214	1
รวม	122	366	122	244	122	122	732	

จากตารางที่ 25 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ควรสนับสนุน
งบประมาณในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง
และ การใช้ นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายในงานวิจัย และจัดการประกวด การคิดค้น และการใช้
นวัตกรรม วิธีการเพื่อเป็นกระตุนครูผู้สอน

ตารางที่ 26 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า น้ำหนัก	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก		
	(3)	(2)	(1)	รวม				
1. ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	35	105	21	42	39	39	186	2
2. จัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนา สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาด้วยวิธีที่หลากหลาย	21	63	39	78	23	23	164	4
3. ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้าง ขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน	27	81	39	78	44	44	203	1
4. จัดทำระบบคลังสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน	39	117	23	46	16	16	179	3
รวม	122	366	122	244	122	122	732	

จากตารางที่ 26 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ
ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน
ลำดับต่อมาควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
และจัดทำระบบคลังสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

ตารางที่ 27 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	อันดับ 1		อันดับ 2		อันดับ 3		ค่า น้ำหนัก	อันดับ
	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก	ความถี่	น้ำหนัก		
	(3)	(2)	(1)	รวม				
1. จัดให้มีการอบรมครูเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอ	20	60	51	102	17	17	179	2
2. จัดทำระบบสารสนเทศงานประกัน คุณภาพการศึกษา	33	99	18	36	34	34	169	3
3. มีการนิเทศเกี่ยวกับระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	19	57	50	100	4	4	161	4
4. จัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	50	150	3	6	67	67	223	1
รวม	122	366	122	244	122	122	732	

จากตารางที่ 27 พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่
จัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครู
เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
และจัดทำระบบสารสนเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์สอน และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างจากการกำหนดขนาดโดยเทียบจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากนั้นสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน ได้จำนวน 122 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert' scale) ซึ่งค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .23 ถึง .85 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ทดสอบค่าที (t -test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้เทคนิคการทดสอบรายคู่ของฟิชเชอร์ (Fisher's least significant difference test: LSD) ซึ่งสรุปผล ได้ดังนี้

สรุปผล

1. การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

1.1 ปัญหาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนการใช้งานอย่างเหมาะสม การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ผลการวิจัยติดตาม และประเมินผลการใช้

หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

1.2 ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น การจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน การจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ตามลำดับ

1.3 ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น วิธีการออกหลักฐานแสดงการจบการศึกษาที่มีมาตรฐาน อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ และการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ

1.4 ปัญหาด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัยเพื่อพัฒนาแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน และการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายใน ตามลำดับ

1.5 ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การจัดห้องสมุดที่ประกอบด้วยศูนย์สื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา การจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน การจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การจัดให้มีการประเมินผลคุณภาพสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ และการส่งเสริมจัดให้ผู้สอนจัดทำสื่อการสอนที่มีคุณภาพ ตามลำดับ

1.6 ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และรายชื่อ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อ โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การกำหนดสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2.1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ลำดับต่อมาควรสร้างหลักสูตร/ พัฒนา/ ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น และควรสร้างความเข้าใจแก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร

3.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ครูผู้สอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลำดับต่อมาจัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ จัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับ

การวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา และจัดให้มีการวัดผลและประเมินอย่างเป็นระบบ มีการจัดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้

3.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ควรสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครู เกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายในงานวิจัย และจัดการประกวด การคิดค้น และการใช้นวัตกรรม วิธีการเพื่อเป็นกระตุ้นครูผู้สอน

3.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา เรียงตาม ค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ลำดับต่อมาควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และจัดทำระบบคลังสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียน

3.6 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เรียงตามค่าน้ำหนัก 3 อันดับ ได้แก่ จัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับต่อมา จัดให้มีการอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และจัดทำระบบสารสนเทศรายงานประกันคุณภาพการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ บ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบประเด็นสำคัญที่สามารถ นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอ บ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่ายมีการแบ่งกลุ่มโรงเรียน ในการบริหารงานอยู่ 2 กลุ่มเครือข่าย คือ กลุ่มบ้านค่าย และกลุ่มพระเจ้าตาก ทั้งนี้ ในการจัดตั้ง กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นหลัก โดยให้มีการจัดกิจกรรมการอบรมพัฒนาความรู้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านงานวิชาการ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านวิชาการแก่นักเรียนในกลุ่มเครือข่าย อีกทั้ง ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้าน วิชาการซึ่งเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา โดยมีการจัดประชุมเพื่อร่วมกันพัฒนางานวิชาการ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับศิริพร ทาทราย (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัด ประสพการณ์ทุกชนิดภายใน โรงเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้นักเรียน มีความประพฤติดีมีลักษณะนิสัยดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยทัศน์ จี๋งสกุลวงษ์ (2545) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียน มัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับปิยนุช ทองพรม (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในเขต อำเภอนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญเพ็ญ เพ็ชรสันเทียะ (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณิสา ถันชนนาง (2555) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ เมื่อผู้วิจัยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประเด็นที่สำคัญแก่การอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัญหาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษายังขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดทำหลักสูตร และการทำ ความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ ซึ่งการบริหารหลักสูตร จะต้องมีการจัดเอกสารหลักสูตรคู่มือการใช้ หลักสูตรให้เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้อ การเตรียมการเพื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ข, หน้า 5) ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ ท้องถิ่นและสถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัด การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 41) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะฝึกอบรม หรือฝึกฝนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ จากเหตุผล ดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชำนาญ ท่วมพงษ์ (2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับอภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลางมีบุคลากรไม่เพียงพอ อีกทั้ง ครูผู้สอนยังขาด ไม่สามารถผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ที่จะต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์ บังคม (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับพิทักษ์ อักษรศิลป์ (2554) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย

1.3 ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูผู้สอนยังขาดการประเมินผลการเรียนที่หลากหลายในการตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ไปปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียน ดังที่ เจริญชัย กิตติพิรเดช (2544, หน้า 27) กล่าวว่า การวัดผลและการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียน

การสอน จำเป็นต้องมีการวัดผลและประเมินผลหรือเป็นเครื่องมือในการวัด และตรวจสอบ ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุมุ่งหมายตามหลักสูตรหรือไม่ เพื่อนำผลไปวินิจฉัยหาทางแก้ไข ปัญหาข้อบกพร่องและพัฒนาต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการวัดและการประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับศิริมล เนียมโสภกา (2555) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดมโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนา การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ปัญหาด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากจากโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน จัดอบรมการทำวิจัย แก่ครู แต่ครูก็ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญ และมีทัศนคติด้านลบเกี่ยวกับการทำวิจัย อีกทั้ง ขาดบุคลากร ที่มีความสามารถ ในการทำวิจัยให้ความรู้ และไม่นำผลการวิจัยของตนเองมาพัฒนาการเรียน การสอน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 อยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชานาญ ท้วมพงษ์ (2550) ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมน้ำอ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับ งานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพ็ชรสันเทียะ (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอดาพระยะสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ ไชยโกฏี (2553) ศึกษาปัญหาและแนวทาง แก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ทั้งสิ้น ทำให้มีงบประมาณในการสนับสนุนและจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ขาดการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีจากผู้บริหารเท่าที่ควร ทำให้ให้ครูไม่สนใจที่จะใช้สื่อประกอบการจัด กิจกรรม การเรียนการสอนขาดความรู้และทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ส่งผลให้นักเรียนได้รับ การพัฒนาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูไม่เต็มที่ สาเหตุข้างต้นน่าจะทำให้ปัญหา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตยา จุลละมณฑล (2557) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มเมืองฉะเชิงเทรา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 พบว่า ครูขาดทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ไม่มีความรู้ ในการนำสื่อเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารีย์ ไชยชิน (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า โรงเรียนยังขาดสื่อการเรียน การสอน โดยเฉพาะ สื่อเทคโนโลยี ผู้บริหารประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ครูขาดข้อมูลในการจัดหา จัดซื้อสื่อการสอนที่มีคุณภาพ

1.6 ปัญหาด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากสถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจ การประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังขาดการสร้างแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืน ตลอดจน การควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินอย่างจริงจัง ดังที่ กว้าง รอบคอบ (2542) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินการต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการศึกษามาตั้งแต่ การวางแผนไว้ตั้งแต่ต้น เพื่อเกิดปฏิบัติอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจ และเป็นหลักประกัน ต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียน ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ประสิทธิ์นาวา (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับอภิชา พุ่มพวง (2559) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาระยะของ เขต 1

2.1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้สัดส่วนของครูต่อจำนวนนักเรียน ไม่เท่ากัน แต่ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของทุก ๆ โรงเรียน มีเท่ากัน เนื่องจากทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาระยะของ เขต 1 มีกรอบภาระงานวิชาการที่เหมือนกันตามนโยบายทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และกระทรวงศึกษา อีกทั้ง ในบางครั้งโรงเรียนขนาดเล็กครู 1 คน มีภาระการสอนในหลายวิชา และงานอื่นที่สนับสนุนการบริหารงานของสถานศึกษา และโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการศึกษาที่แตกต่างกันตามจำนวนนักเรียน เหตุผลข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์ บังคม (2550) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และสอดคล้องกับสมใจ ไชยโกฏี (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของวรพรรณ ลุนจักร (2555) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน

มัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18
จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามประสบการณ์สอน คือ ประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์สอน 5-10 ปี และประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประสบการณ์สอนน้อยกว่า 5 ปี มีปัญหาการบริหารงานวิชาการมากกว่า ประสบการณ์สอน 5-10 ปี และประสบการณ์สอน 10 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า ส่วนมากมีความรู้ ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา งานวิชาการ ได้ดี มีความรอบรู้ในเรื่องวิชาการ และมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งประสบการณ์ในการสอนเป็นการสั่งสมความรู้ ความชำนาญในด้านความรู้ ทักษะและกระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นระยะเวลานานย่อมมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งเป็นอุปสรรคในการทำงานและการบริหารงานวิชาการ ส่วนการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เนื่องจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อย ยังขาดการประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่หลากหลาย ในการตรวจสอบผลการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนของนักเรียน จากเหตุผลข้างต้น เป็นส่วนหนึ่งของสาเหตุที่ส่งผลให้ให้ครูที่มีประสบการณ์สอนที่แตกต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพียงเพ็ญ เพ็ชรสันเทียะ (2553) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ การปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับภาพร พลอยบ้านแพ้ว (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร คือ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ลำดับต่อมาควรสร้างหลักสูตร/พัฒนา/ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น และควรสร้างความเข้าใจแก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ลำดับต่อมาจัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ และควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3. ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ คือ ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา และจัดให้มีการวัดผลและประเมินอย่างเป็นระบบ มีการจดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ควรสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายในงานวิจัย และจัดการประกวด การคิดค้น และการใช้นวัตกรรม วิธีการเพื่อเป็นกระตุ้นครูผู้สอน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา คือ ควรส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน ลำดับต่อมาควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และจัดทำระบบคลังสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

6. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ควรจัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลำดับต่อมาจัดให้มีการอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และจัดทำระบบสารสนเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. ควรศึกษาวิจัยความต้องการในการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู นักเรียน และชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
3. ควรศึกษาวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์ พับบลิชัน.
กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: อรุณ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 ก). คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552 ข). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กฤตยา จุลละมณฑล. (2557). ปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มเมืองระยองเขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กมลวีร เหมือนตะคุ. (2555). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กว้าง รอบคอบ. (2542). การขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- กิตติมา ปรีดีดิถก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- กุลชญา เทียงตรง. (2550). การบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- จินตะหรา ศรีเมือง. (2554). สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขตอนุบาลจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

- เจริญชัย กิตติพีรเดช. (2544). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัชฎาภรณ์ ไชยฤทธิ์. (2555). ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขนาดเล็กเขตอำเภอแกลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยทัศน์ จ้องสกุลวงษ์. (2545). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชำนาญ ท้วมพงษ์. (2550). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตาธิ์ย์ ไชยชิน. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวีศักดิ์ บังคม. (2550). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทิพย์วรรณ ดับโรด. (2556). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละเชิงเทรา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาดา ผูกสุวรรณ. (2553). การบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครู โรงเรียนเทศบาล แหลมลบัง 3 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร พลอยบ้านแพ้ว. (2555). ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นิรมล ศตวุฒิ. (2543). *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum development* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม*, 3(1), 22-25.
- ประพันธ์ ปิยะสุข. (2542). *ปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน ประถมศึกษากิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยนุช ทองพรม. (2550). *ปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ในเขตอำเภอหนองใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทักษ์ อักษรศิลป์. (2554). *สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านบึง “อุตสาหกรรมนุเคราะห์” อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพียงเพ็ญ เพียรสันเทียะ. (2553). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาส อำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี มนตรี ศรีเพชร. (2546). *การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีครูไม่ครบชั้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มยุรี ประสิทธิ์นาวา. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หน่วยที่ 1-7*. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุจิ ภู่อาระ. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- วรพรรณ ลุนจกร. (2555). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตรา สุนทรวงศ์สกุล. (2546). *การศึกษาความต้องการนิเทศงานวิชาการของครูโรงเรียน ประถมศึกษาอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลพร อภิบาลศรี. (2551). *ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายนครินทร์ อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ทาทราย. (2552). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร เมฆวิทยา. (2548). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริมล เนียมโสภาน. (2555). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดคม โนมร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศญาญ ชีระวนิชตระกูล. (2559). *กฎหมายสำหรับผู้บริหารการศึกษา*. ชลบุรี: กราฟิกันซ์ดี.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2559). *ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ O-Net 2559*. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/241>

- สมใจ ไชยโกฏี. (2553). ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สหชาติ เหล็กชาย. (2553). แนวทางการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. วารสารวิชาการ, 13(3), 72-76.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา
แห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
(พ.ศ. 2252-2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ข้อมูลบุคลากรครู สพป.ระยอง เขต 1.
เข้าถึงได้จาก http://data.bopp-obec.info/emis/index_area.php?Area_CODE=2101#
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุกัญญา คลสจิตต์. (2556). การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม
กรุงเทพมหานคร. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุชาดา วาระดี. (2551). ปัจจัยส่วนบุคคลและบรรยากาศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินญาานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุณิสา ถิ่นชนนาง. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เทศบาลแหลมฉบัง 1 จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สุนี ทรัพย์ประเสริฐ. (2547). *การประเมินคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุมิตรา ไสแสง. (2553). *การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Best, B., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed.). New York: Haper & Row.
- Chester, N. M. (1996). *An introduction to school administration: Selected reading*. New York: McMillan.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.199

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

15 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายเอกลักษณ์ ชนม์ประกาย รหัส 58950147

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของ
ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

โดยมี **ดร.ชัยพนธ์ รักงาม** เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.200

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

18 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนาม
ต่อไปนี้

นายเอกฉัตร ชนม์ประกาย รหัส 58950147

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของ
ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
โดยมี ดร.ชัยพจน์ รัถงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ. 6218.8/ ว.201

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

20 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายเอกลักษณ์ ชนม์ประกาย รหัส 58950147

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของ
ครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รักงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข
การบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เพื่อการศึกษาสภาพปัญหา
และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 6 ด้าน

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้ จะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัย
เท่านั้น ซึ่งจะไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด ผู้วิจัยจะถือว่า
เป็นความลับ และนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความร่วมมือจากทุกท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

เอกลักษณ์ ชนม์ประกาย

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่านให้ตรงความเป็นจริง

1. ขนาดของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานสอนในปัจจุบัน
  - โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
  - โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
2. ประสบการณ์สอน (ประสบการณ์ในการสอนระดับประถมศึกษา)
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - 5-10 ปี
  - 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหา

การบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอบ้านค่าย

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ ระดับสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร						
1	ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา					
2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3	การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
4	การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของสถานศึกษา สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการของชุมชนในหลักสูตรสถานศึกษา					
5	การกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหลักสูตรสถานศึกษา					
6	ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
7	การดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนการใช้งานอย่างเหมาะสม					
8	การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร โดยใช้ผลการวิจัยติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
1	ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
2	การจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน					
3	การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน					
4	การจัดการเรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา					

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
5	การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการยอมรับ เห็นคุณค่าในตนเอง					
6	การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน						
1	การดำเนินการวัดและประเมินผลตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา					
2	การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
3	การกำหนดรูปแบบการเทียบโอนผลการเรียนตามระเบียบวิธีตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ					
4	วิธีการออกหลักฐานแสดงการจบการศึกษาที่มีมาตรฐาน					
ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
1	การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้					
2	การทำวิจัยเพื่อพัฒนาแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
3	การนำผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน					
4	การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียน					
5	การสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน					
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา						
1	การจัดห้องสมุดที่ประกอบด้วยศูนย์สื่อการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา					
2	การจัดทำระบบสารสนเทศการเรียนรู้ที่เป็นปัจจุบัน					
3	การจัดทำทะเบียนสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ					
4	การจัดทำทะเบียนสื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน					
5	การส่งเสริมจัดให้ผู้สอนจัดทำสื่อการสอนที่มีคุณภาพ					

ข้อที่	สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
6	การจัดให้มีการประเมินผลคุณภาพสื่อการสอนอย่างเป็นระบบ					
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
1	การแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
2	การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
3	การกำหนดระบบ และกลไกการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยึดถือปฏิบัติร่วมกัน					
4	การจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
5	การกำหนดสถานศึกษาให้เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
6	การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี รองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					

ตอนที่ 3

แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำชี้แจง จากสภาพการบริหารงานวิชาการในด้านต่าง ๆ ข้างต้น ท่านเห็นว่าแนวทางในการแก้ปัญห
การบริหารงานวิชาการข้อใดควรเร่งรีบแก้ปัญหา 3 อันดับแรก โดยให้ใส่หมายเลข 1 2 3 ตามลำดับ
หน้าข้อความนั้นตามความคิดเห็นของท่าน ในแต่ละด้าน

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

- ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา
ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา
- ควรสร้างหลักสูตร/ พัฒนา/ ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น
- ควรสร้างความเข้าใจแก่ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตร
- จัดให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

- ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ควรจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่น
มามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
- จัดให้มีการประเมิน และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้
- ควรจัดสภาพแวดล้อมและส่งเสริมบรรยากาศภายในโรงเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียน

- จัดประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูเพื่อกำหนดระเบียบแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ
การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
- จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา
- จัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้น
การประเมินตามสภาพจริง

- จัดให้มีการวัดผลและประเมินอย่างเป็นระบบ มีการจัดบันทึกรายงาน และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้
4. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการสร้าง และการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายในงานวิจัย
- ควรส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ
- จัดการประกวด การคิดค้น และการใช้นวัตกรรม วิธีการเพื่อเป็นกระตุ้นครูผู้สอน
- ควรสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน
5. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา
- ควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- จัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาด้วยวิธีที่หลากหลาย
- ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเอง หรือสื่อการเรียนรู้ที่อยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน
- จัดทำระบบคลังสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
6. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- จัดให้มีการอบรมครูเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- จัดทำระบบสารสนเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา
- มีการนิเทศเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- จัดทำปฏิทินในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ภาคผนวก ค

คำอำนาจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหา
และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตารางที่ 28 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการศึกษาสภาพปัญหา
และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนประถมศึกษา
ในอำเภอบ้านค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.55	19	.37
2	.66	20	.47
3	.74	21	.53
4	.85	22	.28
5	.46	23	.43
6	.71	24	.68
7	.71	25	.70
8	.82	26	.61
9	.48	27	.71
10	.23	28	.69
11	.30	29	.67
12	.53	30	.48
13	.56	31	.71
14	.51	32	.61
15	.46	33	.83
16	.31	34	0.76
17	.52	35	0.66
18	.55		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายเอกลักษณ์ ชนม์ประกาย
วัน เดือน ปี เกิด	20 ธันวาคม พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	48/1 หมู่ที่ 8 ตำบลชากบก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2555-2557	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านปางอู่ ตำบลแม่ศึก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2557-2558	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านหมื่นจิต ตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนวัดตาขัน ตำบลตาขัน อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ครุศาสตรบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา